

20.5.2024

Asianro 258/11.01.00.00/2024

KUULUTUS YMPÄRISTÖLUPAHAKEMUKSESTA

Feelia Oy (os. Pölkkytie 2, 92930 Pyhäntä) on toimittanut 22.4.2024 Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisen ympäristölupahakemuksen koskien ruokaaineiksi ja valmisruokaa valmistavan elintarviketuotantolaitoksensa toiminnan olennaista muuttamista Pyhännällä. Olennainen muutos on se, että teollisuusjätevesien esikäsitteilyn tehostaminen toteutetaan erillisessä Pyhännän kunnan omistamassa esikäsitteilylaitoksessa ennen jäteveden johdattamista jäteveden vastaanottavalle jätevedenpuhdistamolle. Hakemusasiakirjoissa on lisäksi useita päivitettyjä tietoja vastaten nykyistä toimintaa. Hakemusta on täydennetty 15.5.2024. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Ne elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle ja jotka käsittelevät tai jalostavat mm. lihaa tai lihatuotteita, perunaa tai juureksia, vihanneksia ja öljykasveja ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 4. esitettyjä määriä, ovat ympäristönsuojelulain 115a §:n mukaan ilmoituksenvaraisia toimintoja. Tällainen toiminta edellyttää kuitenkin ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaan, koska toiminta sijoittuu tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle.

Elintarviketuotantolaitos sijaitsee Pyhännän keskustaajamasta noin 3 km pohjoisluoteeseen Ouluntien (kantatie nro 88) länsipuolella Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 214 osoitteessa Pölkkytie 2, 92930 Pyhäntä. Toiminta sijoittuu vuokrakiinteistölle Kasvunpaikka (kiinteistötunnus 630-402-34-12). Kasvunpaikka-kiinteistön omistaa Kiinteistö Oy Pölkkytie 2, jonka koko osakekannan omistavan Erikoissijoitusrahasto Evli Vuokratuoton kanssa luvanhakijalla on pitkäaikainen vuokrasopimus kiinteistön käytöstä ja ylläpidosta. Alueella on kaavamerkintä TY ”*Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.*” Kiinteistöllä on olemassa keväällä 2018 valmistunut valmisruokaa valmistava elintarviketuotantolaitos ja vuonna 2021 valmistunut laitoksen laajennus (5100 m²). Tuotantorakennuksen kokonaispinta-ala on nykyisin 7 813 m². Tuotantolaitoksella on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 29.4.2021 § 10 (Liite 5) myöntämä ympäristölupa ja 23.9.2021 § 36 (Liite 13) myöntämä ympäristöluvan muutos lupamääräys nro 5 muuttamiseksi. Samalla kiinteistöllä on myös Feelia Oy:lle höyryä tuottava Latvaenergia Oy:n omistama ja ylläpitämä ympäristöluvallinen neste-kaasua polttoaineena käyttävä teholtaan 3 MW:n höyrykattila ja teholtaan 1,4 MW:n vara- ja huippukuorman höyrykattila. Kattiloiden muodostama yhteisteho on 4,4 MW.

Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi pohjavesialueeksi, 1-luokka. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. kunnanvalt. 30.9.2013 § 61) ja korttelia 214 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.:

Tärkeä pohjavesialue (pv-1): Korttelialueet kuuluvat Leiviskänkankaan tärkeään pohjavesi-

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86601 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 08 4591 1 Faksi 08 4591 334, info@ihmeenhyva.fi, www.ihmeenhyva.fi

alueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (YSL 8 §). Ennen rakennusluvan myöntämistä rakennusvalvontaviranomaisen on tarvittaessa pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto (VL 3 luvun 2 §).

Korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja –varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Ne on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä.

Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Kortteleissa 211-216 tulee hulevedet johtaa öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Rakentaminen, ojitukset ja maan muokkaaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen.

Ympäristölupaa käsiteltäessä on pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto.

Teollisuusjätevesien esikäsittelylaitos sijoittuu Pyhännän keskustaa-ajamasta noin 2,9 km koilliseen Kestiläntien itäpuolelle Puhdistamontien varrelle Pyhännän kunnan omistamalle kiinteistölle Kontiolahti (630-402-47-1). Alue ei ole pohjavesialuetta eikä muutakaan suojelualuetta. Lähimmät vesistöt ovat noin 600 metrin päässä pohjoisessa virtaava Pyhännänjoki ja noin 1,2 kilometrin päässä lännessä oleva Pyhännänjärvi. Alueen koillispuolella on nykyinen jäteveden tasausallas, josta Pyhännän jätevedet johdetaan siirtoviemäriä pitkin Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle Siikalatvan Rantsilaan. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat alueelta noin 700 metrin päässä lounaassa ja 1,2 kilometrin päässä luoteessa. Esikäsittelylaitoksen arvioitu käyttöönotto on elo-syyskuussa 2024.

Esikäsittelylaitosalueella on Pyhännän kunnanvaltuuston 14.12.2020 § 47 hyväksymä Pyhääntä, Kirkonkylän yleiskaava 2040. Kaavassa puheena olevalla alueella on merkintä T-1 ”Teollisuus- ja varastoalue. Alueelle saa sijoittaa myös kiertotaloustoimintaa, biokaasulaitoksia ja muuta bioenergian tuotantoa. Energiahuollon alueiden käyttöönoton vaikutukset tulee arvioida hankesuunnitteluvaiheessa, huomioiden sijoitusvaihtoehdot ja mahdolliset yhteisvaikutukset. Uutta asutusta ei suositella alle 400 metrin etäisyydelle laitoksesta tai sen varastoalueista. Biokaasulaitos, joka on mitoitettu vähintään 35 000 tonnien vuotuiselle jätemäärälle vaatii ympäristövaikutusten arvioinnista säädetyn lain (252/2017) mukaan YVA-menettelyn. Suunnittelusuositus: Kapasiteetiltaan alle 35 000 tn biokaasulaitosta suunniteltaessa suositellaan otta-
maan huomioon VTT:n ohjearvosuositukset, joiden mukaan biokaasulaitosten toiminta saa aiheuttaa asumiseen tai loma-asumiseen varatuilla alueilla tuntikeskiarvona ilmaistuna enintään 3% vuoden tunneista 1 hy/m³ hajuhaitan. Laitoksen tekniikka ja piipun korkeus suositellaan mallinnettavaksi nämä tavoitearvot täyttäväksi.”

Kuvaus elintarvikelaitoksen toiminnasta Pääraaka-aineena käytetään perunoita, juureksia, lihaa ja kalaa sekä pastaa, joista valmistetaan ja jalostetaan valmisruokia, kuten mm. keittoja, kiusauksia, pastaruokia ja perunamuusia sekä kastikkeita ja puuroja. Valmistusmäärä on vuonna 2023 ollut noin 5,1 miljoonaa kg ja arvioitu kas-

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86601 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 08 4591 1 Faksi 08 4591 334, info@ihmeenhyva.fi, www.ihmeenhyva.fi

vuennuste vuosina 2024-2026 on noin 10 %:n vuositasolla. Laitos valmistaa elintarvikkeita ns. autoklaavikypsennyksellä. Tuotantolinjoja on tällä hetkellä 5 ja yksi linja on varalla ja tuotekehityksen käytössä. Linjat muodostuvat ns. satsaamoista eli sekoituserien valmistuksesta, pakkauslinjoista ja kypsytyslaitteistoista (autoklaavit). Autoklaavikypsytyksen jälkeen tuotteet jäähdytetään ensin vedellä ja lopuksi kylmällä ilmalla erillisessä jäähdyttämössä.

Feelia Oy:n toiminnassa käyttövesi otetaan Pyhännän Vesi Oy:n vesijohtoverkostosta. Käyttöveden kulutus on vuonna 2023 ollut 13 901 m³ ja lisäksi tuotteiden jäähdytykseen käytetyn verkostoveden määrä on ollut 86 058 m³. Vuoden 2024 käyttöveden kulutus on arvioitu 13 901 m³:ksi, vuoden 2025 15 291 m³:ksi ja vuoden 2026 16 820 m³:ksi. Jäähdytysveden määräksi on arvioitu vuodelle 2024 92 958 m³, vuodelle 2025 74 366 m³ ja vuodelle 2026 74 366 m³. Jäähdytysvettä varten on 80 m³:n vesisäiliö, jonka avulla osa jäähdytysvedestä saadaan kierrätettyä. Vuosien 2024-2025 aikana parannetaan jäähdytyslaitteiston tehokkuutta sekä mahdollisesti rakennetaan uusi lämmöntalteenottojärjestelmä. Jäähdytysvesi johdetaan erillisellä putkistolla Pyhännän kunnan hulevesijärjestelmän kautta pohjavesialueen ulkopuolelle Siltarämeelle. Tuotannon jätevedet johdetaan sakan- ja kiintoaineenerotuskaivon (5 m³) ja tämän jälkeisen rasvanerotuskaivon (4,18 m³) kautta jätevesiviemäriin. Muita jäteveden käsittelymenetelmiä ei ole käytössä.

Teollisuusjäteveden johtamissopimukset Feelia Oy:n kiinteistö on liitetty Pyhännän kunnan ylläpitämään jätevesiverkostoon. Ympäristöluvassa (23.9.2021 § 36) on edellytetty teollisuusjätevesisopimuksen laatimista jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa 31.12.2021 mennessä ja sopimus on tehty 8.2.2022. Nyt luvanhakijalla, Pyhännän kunnalla ja esikäsittelylaitoksen operoijalla (nykyään Owatec Group Oy) on keskinäinen sopimus (17.11.2023) teollisuusjätevesien toimittamisesta esikäsittelylaitokselle. Tässä sopimuksessa on sovittu mm. ehtoista, joilla jäteveden toimittajilla on oikeus johtaa teollisuusjätevetensä Pyhännän omistamalle esikäsittelylaitokselle, josta se toimitetaan käsittelyn jälkeen Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle voimassa olevien sopimusten mukaisesti. Ilman sopimusta osapuoli ei saa johtaa teollisuusjätevesiä Pyhännän kunnan omistamalle esikäsittelylaitokselle. 17.11.2023 solmittu teollisuusjätevesisopimus astuu voimaan, kun esikäsittelylaitos on otettu käyttöön. Samalla kumotaan nykyinen Feelia Oy:n, Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n ja Pyhännän kunnan kanssa 8.2.2022 solmittu ensimmäinen teollisuusjätevesisopimus.

Pyhännän kunnalla ja esikäsittelylaitoksen operoijalla (nykyään Owatec Group Oy) on keskinäinen sopimus teollisuusjätevesien käsittelystä ja johtamisesta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle. Kunnan ja Owatec Oy:n välisissä sopimuksissa on määriteltä vastuut ja raja-arvot esikäsittelylaitoksesta lähtevälle jätevedelle. Lähtökohtana esikäsittelylaitokselle on se, ettei tarvita yrityskohtaisia esikäsittelyratkaisuja nykyisten toimivien ratkaisujen lisäksi. Esikäsittelylaitos pienentää Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n Pyhännältä tulevaa kuormitusta.

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86601 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 08 4591 1 Faksi 08 4591 334, info@ihmeenhyva.fi, www.ihmeenhyva.fi

Pyhännän kunnalla ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:llä on jäteveden johtamis-sopimus ja keskinäinen sopimus jäteveden puhdistamisesta ennen jäteveden johta-mista siirtoviemäriä pitkin puhdistamolle.

Teollisuusjäteveden esikäsittelylaitoksen toiminta kattaa seuraavat prosessit: rasvanerotus, välppäys, pH:n säätö lipeällä, ilmastus FBBR (Fixed Bed Biological Reactor) -menetelmällä kahden puskurisäiliön avulla, kiintoaineen saostaminen ke-mikaloinnilla, polymerointi kiintoaineflokin suurentamiseksi, kiintoaineen erotus flotaa-tiolla ja lietteen kuivaus ruuvipuristimella. Kaikki em. prosessivaiheet sijoitetaan tiivii-siin erillisiin kontteihin tai muihin yksiköihin. Kaksi puskurisäiliötä (à 125 m³) sijoite-taan maanpinnan alapuolelle samoin kuin rasvanerotusjärjestelmä. Kemikaalisäiliöt (à 18 m³, rauta-/alumiinisaostuskemikaali ja lipeä) sijoitetaan betonirakenteiseen va-luma-altaiseen ja itse kemikalointiyksikkö valuma-altaalla varustettuun merikonttiin. Myös muut kemikaalisäiliöt sijoitetaan valuma-altaisiin. Esikäsittelylaitoksen kaikesta toiminnasta vastaavat Pyhännän kunta sen omistajana ja laitoksen operoija (nyk. Owatec Group Oy).

Jätteet ja päästöt Toiminnassa syntyy seuraavia jätejakeita jäteöljy, biojäte, puujäte, metallijäte, lasi, muovi, poltettava jäte, rasvakaivoliete ja ongelmajäte. Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheudu päästöjä vesistöön tai maaperään. Autoklaavien jääh-dytysvesi johdetaan Feelia Oy:n liittymän kautta hulevesiverkostoon, jonka kautta hulevedet ohjautuvat öljynerotuskaivon kautta asianmukaiseen purkupaikkaan pohja-veden muodostumisalueen ulkopuolelle. Toiminnasta ei hakemuksen mukaan aiheu-du myöskään hajua tai muita päästöjä ilmaan.

Lupahakemusasiakirjat ovat **yleisesti nähtävänä 20.5.-26.6.2024** Haapaveden kau-pungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla osoitteissa <https://www.haapavesi.fi/> ja <https://www.pyhanta.fi/> Kuulutukset-kohdissa. Hakemuksen johdosta on niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, oikeus muistutuksen tekemiseen, sekä muilla henkilöillä ja yhteisöillä oikeus mielipiteen ilmaisuun. Hakemusta koskevat kirjalliset muistutukset ja mielipiteet tulee jättää **26.6.2024 mennessä** Ympäristöpalvelut Hel-melle, os. Rynnäkkötie 1, 3. krs, 86600 Haapavesi tai sähköpostilla mes_ymparistoterveyslautakunta@haapavesi.fi

Kuulutuksen julkaisupäivä Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuil-la on 20.5.2024 ja tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien. Lisätietoja antaa ympäristötarkastaja Eeva Heiska, puh. 044 7591 154.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI YMPÄRISTÖPALVELUT HELMI
YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA

Ihmeen hyvä

Haapaveden kaupunki, PL 40, 86601 Haapavesi. Kaupungintalo, Tähtelänkuja 1, 86600 Haapavesi. Puhelin 08 4591 1 Faksi 08 4591 334, info@ihmeenhyva.fi, www.ihmeenhyva.fi